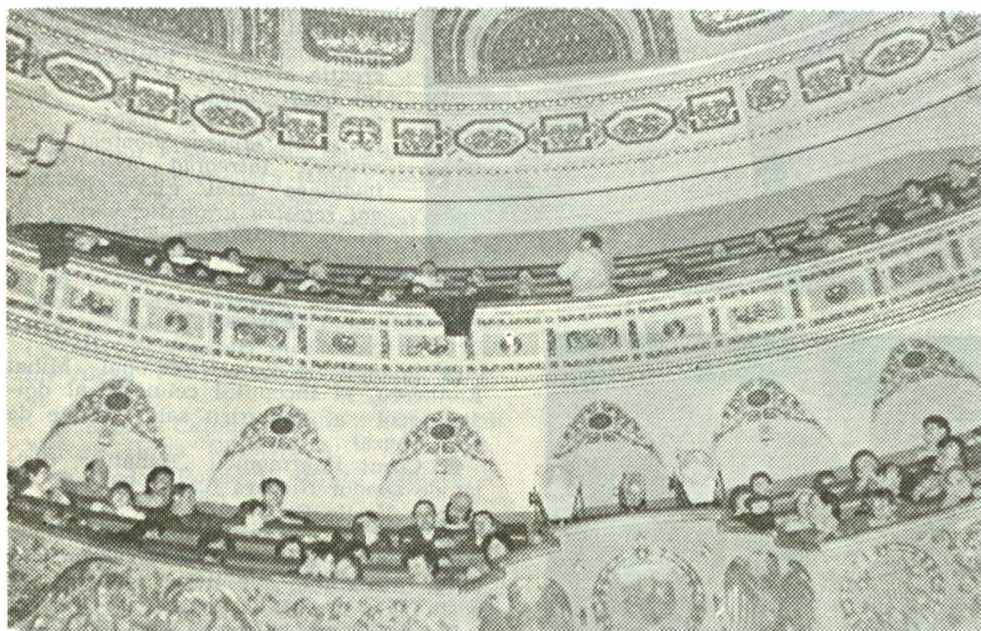

Întîlnirile cu cititorii

— Timișoara, 11 martie 1989 —

Din cupola splendidei săli a Teatrului Național din Timișoara se vor revărsa, peste cîteva clipe, învăluitoarele sunete ale Sării pe deal, în interpretarea corului Filarmonicii „Banatul”, dirijat de Diodor Nicoară.

Și-au dat concursul : Tamara Buciuceanu ; Adrian Pîntea ; Șerban Ionescu și Magda Calone (Teatrul de Comedie) ; Dorel Vișan și Miriam Cuibus (Teatrul Național din Cluj Napoca) ; Ilie Gheorghe și Natașa Raab (Teatrul Național din Craiova) ; Adam Erzsébet (Teatrul Național din Tg. Mureș) ; Valentin Voicilă și Gabriela Cuc (Teatrul de Stat din Arad) ; Larisa Stase Mureșan, Margareta Avram, Irene Flamann Catalina, Luminița Stoianovici, Vladimir Jurăscu, Ion Haiduc, Daniel Petrescu, Sandu Simionică, Traian Buzoianu, Robert Linz, Horia Ionescu (Teatrul Național din Timișoara) ; Ildiko Iarcec-Zamfirescu și Ondine Blaier (Teatrul German de Stat din Timișoara) ; Gall Anamaria și Nagy

István (Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara) ; Liana Iancu și Ioan Gârbea (Opera Română din Timișoara) ; corul Filarmonicii „Banatul”, dirijat de Diodor Nicoară ; regizorul Emil Reus și Lucia Nicoară, directoarea Teatrului Național din Timișoara.

Au participat : Tudor Popescu, Anghel Dumbrăveanu, Ion Cristoiu, Cornel Ungureanu, Magdalena Boiangiu, Mircea Em. Morariu, Pașcu Balaci.

Coordonator al manifestării Victor Parhon

În cursul zilei, actorii, scriitorii și criticii s-au întîlnit cu oameni ai muncii de la Întreprinderea „Electro-Timiș”.

Așteptată cu dragoste și primită, ca de obicei, cu ropote de aplauze, Tamara Buciucanu își va delecta și de această dată spectatorii, oferindu-le mai întâi surpriza unui delicat florilegiu poetic, dedicat teatrului, apoi o pagină antologică din strălucita sa creație actricească în rolul Vicăi Delcă, din spectacolul *Dimineața pierdută*, și un savuros moment satiric, întregind astfel imaginea unui excepțional registru dramatic, slujit cu credință și har, în fiecare dintre compartimentele sale.

Partea I

● Omagiu poetului național Mihai Eminescu, la începutul celui de al doilea secol al nemuririi sale (tablete de Geo Bogza)

● Corul Filarmonicii „Banatul”, dirijat de Diodor Nicoară („Sara pe deal” — muzica Vasile Popovici)

● Vladimir Jurăscu, Larisa Stase Mureșan, Sandu Simionică, Margareta Avram (medalion din lirica antumă și postumă a lui Mihai Eminescu).

● Ilie Gheorghe (monologul lui Cațavencu din *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale; monologul lui Sile Gurău din *Mobilă și durere* de Teodor Mazilu)

● Gabriela Cuc (*Miorița* — variantă transilvană)

● Liana Iancu (*Elegie* — moment coregrafic, după o baladă din *Tara Moșilor*, în prelucrarea lui Dumitru Fărcaș)

● Natașa Raab (microrecital de balade populare)

● Șerban Ionescu (fabule, poezii de Marin Sorescu)

● Ildiko Iarcec Zamfirescu și Ondine Blaier, alături de ceilalți actori ai Teatrului German de Stat din Timișoara într-un moment de ansamblu din spectacolul *Mutter Courage* de Brecht — regia Darida Istvan Andras, scenografia Traian Zamfirescu, muzica Csorton Marton)

● Anghel Dumbrăveanu (versuri dedicate lui Nichita Stănescu, în lectura autorului)

● Miriam Cuibus (*Corabia lui Sebastian*) — microrecital din lirica lui A.E. Baconsky)

Dorel Vișan, inegalabilul interpret al lui Iacob, într-o atășantă evoluție scenică, imbinând acuitatea observației cu incisivitatea satirică, umorul tonic, inteligent și subtil, cu o contaminantă vervă comică.

● Gall Anamaria și Nagy István (moment din spectacolul **Cerul instelat deasupra noastră...** de Ecaterina Oproiu, în regia lui Virgil Andrei Vătă și scenografia lui Winterfeld Alexandru).

● Tamara Buciuceanu (poezii de Aurel Storin, dedicate teatrului; moment din finalul spectacolului: **Dimineață pierdută** după romanul Gabrielei Adameșteanu, în regia Cătălinei Buzoianu; moment satiric).

● Larisa Stase Mureșan, Ion Haiduc, Traian Buzoianu (omagiul actorului, omagiul teatrului — moment din spectacolul **Dalbul pribeag** de D.R. Popescu, în regia lui Ioan Ieremia și scenografia Emiliei Jivanov)

Partea a II-a

● Corul Filarmonicii „Banatul”, dirijat de Diodor Nicoară (**Cind amintirile**) — muzica Vasile Popovici)

● Ádám Erzsébet (microrecital Eminescu)

● Larisa Stase Mureșan, Margareta Avram, Irene Flamann Catalina, Robert Linz și Daniel Petrescu (scene din spectacolul **Trei surori** de Cehov, în regia lui Alexa Visarion și scenografia Emiliei Jivanov).

● Madga Catone (pagini din proza lui Mircea Horia Simionescu)

● Tudor Popescu (proză satirică în lectura autorului)

● Adrian Pintea (microrecital din lirica arghezană)

● Valentin Voicilă (monologul lui Ion din **Accți ingeri triști** de D.R. Popescu, în regia lui Ștefan Iordănescu)

● Liața Iancu și Ioan Gârbea (dans spaniol din opera **Traviata** de Verdi)

● Dorel Vișan (versuri de Vladimir Maiakovski; fabule; moment satiric)

● Vladimir Jurăscu (potpuriu de cantece în diverse limbi)

● Valentin Voicilă (versuri de Mircea Cărlădescu).

● Ion Cristoiu (proză satirică în lectura autorului)

● Luminița Stoianoviici și Robert Linz (moment muzical-coregrafic)

● Margareta Avram și Robert Linz (sceneta **Nervi** de Ion Băieșu)

● Natașa Raab (fabulă de Aurel Baranga)

● Horia Ionescu (moment satiric)

● Adrian Pintea (**O, rămil** de Mihai Eminescu)

● Corul Filarmonicii „Banatul”, dirijat de Diodor Nicoară (**Somnoroase pășărele** — muzica Tudor Flondor).

Aleasa sensibilitate și rar întâlnita forță dramatică a actriței Ádám Erzsébet, într-un fragment din extraordinarul său recital Eminescu (Marele premiu la Gala recitalurilor dramatice de la Bacău).

Dezinvolt, impetuos, Ilie Gheorghe duce șarja caricaturală pe culmile artei.

Larisa Stase Mureșan, Traian Buzoianu și Ion Haiduc, într-un fragment din antologicul spectacol al Naționalului timișorean, Dalbul pribeag de D. R. Popescu.

— Mamă, nu-i așa că se prefacă, în-
treba în spatele meu un puști în timp
ce pe scenă Șerban Ionescu „juca” un
lapsus prelungit. Răspunsul mamei a fos-
t acoperit de hohotele publicului care ac-
ceptase cu ușurință convenția unui spec-
tacol neconvențional unde fragmentele
de spectacol se alăturau firesc dialogului
cu sala, unde la față de cortină actori
celebri sau mai puțin cunoscuți alternau
monoloagele cu cupletele, versurile cu a-
necdotele. Anulind și refăcând mereu dis-
tanța dintre scenă și sală, acest tip de
spectacol are meritul de a oferi alături
de satisfacțiile imediate și un ghid in-
tuitiv pentru înțelegerea adecvată a di-
verselor tipologii de dialog pe care actor-
ul le poate propune publicului, dru-
mul de la „a se prefacă” până la „a
face”.

„Sala e plină și cuviincios nerăbdă-
toare.

Invitații intră și se așează între oa-
meni, și vecinătatea atât de apropiată a
Tamarei Buciuceanu sau a lui Dorel Vi-
șan, sau a altora, creează curiozitate, po-
ate și un anume sentiment stinjenitor, dar
și așteptarea a ceva neobișnuit, mai pu-
țin solemn, a unui privilegiu trăit în co-
lectiv.

Excelentă gazdă, Lucia Nicoară, direc-
toarea Teatrului Național din Timișoara,
rostește un scurt cuvânt de deschidere, în
care, dincolo de emoție, e prezentă si-
guranța omului care știe că a făcut tot
ce se poate ca să fie bine, și că o să fie
bine. Dealtfel a și fost bine. La prinz

cițiva dintre invitați au oferit o avanpre-
mieră a viitorului spectacol muncitorilor
de la întreprinderea Electro-Timiș. Chiar
și acolo, într-o sală improvizată, la lu-
mina zilei, magia a funcționat. Acum se
va desfășura din plin. Cel puțin așa ne
asigură Victor Parhon, „maestrul de ce-
remonii” al întâlnirii, cind începe prezen-
tarea acestui maraton, în care spontanei-
tatea a fost minuțios organizată. Prezintă
cu calm și cu tact, inteligent fără ostenta-
ție, ironic fără răutate, solemn fără
morgă. O ipostază armonioasă și echili-
brată a criticului, situat de astă dată,
concret, alături de obiectul și subiectele
criticii.

Așa cum s-a arătat la această ediție,
întilnirile revistei „Teatrul” nu sînt un
lian spaniol unde fiecare mănincă ce și-a
adus acasă. Există în alcătuirea lor o
idee ordonatoare, care integrează teatrul
într-un fenomen de cultură mai larg și
în acest sens evocarea lui Mihai Emines-
cu — expresia desăvîrșită a conștiinței
de sine a poporului român — a fost sem-
nificativă. Vladimir Jurăscu, Larisa
Stase Mureșan, Sandu Simionică, Marga-
reta Avram, Ádám Erzsébet, Adrian Pin-
tea au recitat și interpretat poeziile lui
Eminescu, dintre cele foarte cunoscute
și dintre postume, fiecare dintre ei gă-
sind altă cale de acces spre esență și
altă modalitate de exprimare a frumu-
seții neperitoare a versurilor.

Momentul Caragiale care a urmat în
mod firesc după primul grupaj Eminescu
a fost susținut cu brio de Ilie Gheorghe

Tudor Popescu reintors în sală,
după binemeritatele aplauze ● Tea-
trul poate fi urmărit și cu candoa-
rea unei priviri copilărești, pare să
ne spună, din fotoliul său de spec-
tator, prețuitul actor Adrian Pinte
● Magda Catone și Șerban Ionescu
— un argument în plus că soarta
comediei se află pe mîini bune
● Solista Operei Române din Ti-
mișoara, Liana Iancu, într-un mo-
ment al admirabilei sale evoluții în
Elegie.

Miriam Cuibus, Valentin Voicilă și Natașa Raab — evoluții în care grația, farmecul și forța dramatică dau măsura tinereții teatrului românesc ● O concludentă imagine a felului în care sînt primite Întîlnirile revistei „Teatrul” de către oameni muncii: de astă dată, la Electro-Timiș.

— un Cațavencu viclean și „prost de des-tept”, regizor diletant al propriului său spectacol, în care a încurcat sforile ipocriziei și ale sincerității. Cu aceeași forță comică a susținut actorul și monologul lui Sile din „Mobilă și durere” de Teodor Mazilu, stabilind posibile legături între cele două personaje și cei doi autori. Cîteodată, printr-un gest sau o privire, un actor poate fi mai convingător, mai pertinent, decît zeci de articole și sute de neologisme.

Ba chiar privind-o pe Tamara Buciuceanu te întrebi la ce bun articolele și neologismele. A început prin a citi poezii. Versuri vag triste, ușor melancolice, pentru care marea actriță a găsit tonul potrivit, explicativ — de discretă mărturisire. Apoi și-a scos ochelarii, s-a așezat pe un scaun, și-a acoperit un moment ochii cu mina și a devenit Vica Delca — personajul Gabrielei Adameșteanu din „Dimineața pierdută”. Și cu acea știință a concentrării pe care o au doar profesioniștii desăvîrșiți, ea a recreat lumea spectacolului Cătălinei Buzoianu, a rezumat în clipa de intensă trăire destinul unui personaj și al unei lumi. Și peste o clipă — într-o perfectă relație cu sala — un cuplet: Madam Gogoasă, intriganta de bloc și de cartier. Tamara Buciuceanu are cum se spune telefon direct cu publicul. Știe perfect cînd trebuie să i se adreseze și cînd să se izoleze. Risul eliberează energiile latente ale inteligenței și bunului simț.

Dorel Vișan își construiește personajul la vedere. Poezii, fabule, monoloage, aparent aleatoriu, determinat de fapt de strînsa ordine în idei a omului care refuză în mod activ necinstea și prostia, precum și combinațiile pe care acestea le produc.

După cum reiese și din afisul spectacolului, la Timișoara au fost prezenți mulți tineri actori de la teatrele din țară, care ne-au oferit momente de proaspătă emoție, de juvenilă ambiție în forlarea obstacolelor. Întîlnirile revistei „Teatrul” sînt totodată și o întîlnire din-

tre teatre și o întîlnire cu viitorul teatrului în devenirea lui. Putem astfel observa cum speranțele devin certitudini și aplauzele pe care le-au obținut Magda Catone și Șerban Ionescu o dovedesc cu prisosință.

În cordială rivalitate cu actorii, autorii, Tudor Popescu și Ion Cristoiu au citit cu o reală disponibilitate de comunicare texte comice și satirice, embrioane poate ale unor viitoare spectacole. Fără multe teoretizări și explicații didactice a fost prezentă astfel o importantă componentă a spectacolului de teatru: literatura ca virtualitate a expresiei scenice. Expresie scenică prezentă prin fragmente din spectacolele Teatrului Național din Timișoara care au dovedit profesionalitatea și maturitatea acestui colectiv, temeinic ancorat în dialogul de idei ale contemporaneității. Piese importante ale dramaturgiei românești și universale, regizori cu personalitate, colective actoricești omogene — succesele teatrului timișorean (Național, Maghiar, German) nu au doar o cheie ci un program cu criterii temeinice, deci cu perspectivă, în acord cu tradiția intelectuală a orașului în care funcționează.

În a șasea oră a spectacolului, prezentatorul e mereu proaspăt și se pare că programul mai poate continua încă pe atîta. Și totuși un punct e necesar. Poate că ar fi fost necesar mai devreme. Vocile pure al Corului Filarmonicii „Banatul” dirijat de Diodor Nicoră, cor care ne-a dat momente de intensă satisfacție pe tot parcursul serii, cîntă „Somnoroase păsărele”. A urmat o „noapte bună” pe deplin meritată, în care fiecare, probabil, a visat la o nouă întîlnire.

Magdalena BOIANGIU